

Kauppakadun katusuunnitelma välille Torikatu - Hallituskatu

TEKN 10.12.2025 § 224

Valmistelija Kunnallistekniikan suunnitteluinsinööri Tuomas Saarelma, 040 665 2284.

Teknisten palvelujen Kaavoitus ja mittaus -palvelualue on tilannut FCG Rakennettu Ympäristö Oy:ltä katu- ja rakennussuunnitelman Kauppakadulle välille Torikatu - Hallituskatu. Katualueen leveys on n. 22 metriä. Katu saneerataan koko katualueen leveydeltä. Saneerattavan katuosuuden pituus on n. 245 metriä. Tarkoituksena on saneerata kaikki katu- ja kuivatusrakenteet sekä vesihuolto.

Katu muutetaan saneerauksen yhteydessä pyöräkaduksi, joka toimii korkeatasoisena pyöräilyn pääväylänä Tornion kaupunginvaltuuston hyväksymän pyöräilyn kehittämissuunnitelman mukaisesti. Nyt toteutettava pyöräkatuosuus jatkaa Kauppakadun välille Kirkkokatu-Torikatu jo aiemmin toteutettua pyöräkatua ydinkeskustan halki tarjoten turvallisen pyöräily-yhteyden oppilaitosten alueelta kohti mantereelle johtavaa kevyen liikenteen siltaa. Kauppakadun puistokatumainen yleisilme on suunnitelmassa pyritty säilyttämään.

Kadun varteen osoitetaan katusuunnitelmassa 48 merkittyä pysäköintipaikkaa, joista kaksi on invapaikkoja. Saneerausta edeltävässä tilanteessa merkittyjä pysäköintipaikkoja on ollut 58 kappaletta. Merkittyjen pysäköintipaikkojen vähenemä johtuu siitä, että poikittaispysäköinnin turvallisuutta on parannettu lisäämällä pysäköidyn ajoneuvon kuljettajan näkemää parantava 1,5 metriä leveä välikaista poikittaisruutujen ja ajoradan väliin. Tämän seurauksena ajoradan toisen puolen poikittaispaikkoja on pitänyt muuttaa ajoradan suuntaisiksi välikaistaan käytetyn tilan kompensoimiseksi. Pysäköintiruutujen mitoituksessa on myös huomioitu autojen kasvanut keskikoko, mikä on osaltaan vaikuttanut katutilan käyttöön.

Ajoratapysäköinti kielletään pyöräilijöiden turvallisuuden ja pyöräkadun luonteeseen soveltuvan kapean ajoradan vuoksi, joten pysäköinti on sallittu vain merkityillä paikoilla poikittaisruuduissa ja ajoradan suuntaisissa pysäköintitaskuissa. Aiemmin ajoradalle on mahtunut pysäköimään enimmillään noin 15 autoa.

Liitteet K1425_1_asemapiirustus
K1425_5_pituusleikkaus
K1425_6_pituusleikkaus
K1425_7_pituusleikkaus_periaatepiirustus
K1425_8_tyypipoikkileikkaukset
K1425_13_liikenteenohjaussuunnitelma
K1425_14_asemapiirustus_viher

Esittelijä Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus Lautakunta hyväksyy alustavasti katusuunnitelmat K1425/1-14 ja asettaa ne kahdeksi viikoksi nähtäville ja tiedottaa alueen kiinteistönomistajille ja -haltijoille nähtävillepanosta maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin.

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Tuomas Saarela

Teknisten palvelujen lautakunta hyväksyi kokouksessaan 10.12.2025 §224 alustavasti Kauppakadun katusuunnitelman välille Torikatu-Hallituskatu ja asetti sen nähtävälle aikavälillä 22.12.2025-18.1.2026. Joulun lomakauden huomioimiseksi nähtävilläoloaika pidennettiin lain edellyttämästä kahdesta viikosta neljään viikkoon. Katusuunnitelmasta tehtiin sen nähtävilläoloaikana kaksi muistutusta. Toisen teki As Oy Rautapaikka ja toisen tekivät As Oy Lapinvouti ja As Oy Tuulaaki yhdessä. Näissä muistutuksissa taloyhtiöt ilmaisivat huolensa siitä, että pysäköintipaikkojen vähentäminen hankaloittaa yritysten toimintaa vaikeuttamalla pääsyä yritysten liiketiloihin. Nykyistään pysäköintipaikkojen määrää muistutuksissa pidettiin riittämättömänä. Kaikkien olemassa olevien pysäköintipaikkojen säilyttämistä Kauppakadulla toivottiin yritysten liiketilojen kohdalla kiinteistöissä, joiden osoitteet ovat Hallituskatu 12, Eliaksenkatu 6 ja Kauppakatu 16.

Katusuunnitelman nähtävilläoloajan päättymisen jälkeen kaupungille toimitettiin tiedoksi Tornion Yrittäjät ry:n ja Pitopalvelu Makia Oy:n vastineet katusuunnitelmaan. Nämä todetaan myöhässä saapuneiksi eikä niitä siksi käsitellä lautakunnan aiempaa päätöstä koskevinä muistutuksina.

Tekniset palvelut on laatinut Kauppakadun katusuunnitelmassa esitetyn puistokaturumaisen pyöräkadun rakentamisen seurauksista yritysvaikutusten arvioinnin. Vaikutusten todettiin olevan suurelta osin neutraaleja ja myönteisiä vaikutuksia olevan enemmän kuin kielteisiä. Arvioinnin keskeiset johtopäätökset ovat:

1. Pysäköintipaikkojen väheneminen voi lyhyellä aikavälillä vaikuttaa yritysten asiakasmääriä pienentävästi. Suurimman pysäköintipaikkojen tarpeen arvioitiin kohdistuvan ajallisesti lähinnä arkipäivien lounasaikaan. Muina aikoina pysäköintipaikkojen riittävyys arvioitiin hyväksi. Kauppakadun päässä sijaitsevalla torikentällä on pysäköintitilaa noin sadalle autolle, mikä kompensoi pysäköintipaikkojen vähenemistä Kauppakadulla. Myös lähikaduilla on pysäköintitilaa.

2. Tutkimuksin on osoitettu, että jalankulku- ja pyöräystävälliset keskustalueet ovat taloudellisesti elinvoimaisempia. Viihtyisiä, istutuksia sisältävä katuympäristö lisää osaltaan kadun vetovoimaa. Katujen perussaneerausten aikaväli Torniossa on noin 50 vuotta, minkä vuoksi pitkän aikavälin näkymän painottaminen katusaneerauksen vaikutuksia arvioitaessa katsottiin oikeaksi lähestymistavaksi.

Tekniset palvelut arvioi, että katusuunnitelman mukaisessa ratkaisussa pysäköintipaikkojen määrä Kauppakadulla ja sen lähialueella on kokonaisuutena tarkastellen riittävä ja kunkin liiketilan välittömässäkin läheisyydessä on kohtuullisena pidettävä määrä pysäköintitilaa. Katupuiden vähentämistä pysäköintipaikkojen lisäämiseksi ei pidetä

perusteltuna kaupunkikuvalliset ja ympäristön viihtyisyyteen ja terveellisuuteen liittyvät näkökohdat huomioiden. Lautakunnan alustavasti hyväksymään katusuunnitelmaan, joka sisällöltään vastaa Tornion kaupungin strategisia linjauksia, ei ole teknisten palvelujen näkemyksen mukaan tarpeen tehdä muutoksia.

Esittelijä

Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy Kauppakadun katusuunnitelman K1425/1-14 välille Torikatu-Hallituskatu.

Päätös

Antti Kaarlela poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Teknisten palvelujen lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

TEKN 28.10.2026

6792/10.03.01.01.00/2025

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Kunnallistekniikan suunnitteluinsinööri Tuomas Saarelma

Tornion kaupungin tekniset palvelut on järjestänyt Kauppakadun pyöräkatusuunnitelmaa välillä Torikatu-Hallituskatu koskevan asukas- ja yrityskyselyn. Kyselyyn oli mahdollista vastata kaupungin verkkosivuilla aikavälillä 4.-30.9.2026. Kyselystä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Kysely oli tarkoitettu erityisesti suunnittelualueella asuville kuntalaisille sekä siellä toimiville yrityksille. Kyselyyn saivat vastata myös muut kuntalaiset, joita asia koskettaa ja jotka esimerkiksi liikkuvat säännöllisesti kyseisellä katuosuudella. Kysely toteutettiin anonyymisti, joten vastaajien henkilöllisyyttä ei todennettu eikä vastauksien määrää teknisesti rajoitettu.

Kyselyn tulos oli, että 72,3 % kyselyyn vastanneista asukkaista ja kadun käyttäjistä ei kannata suunnitelmaa. Kyselyn yritysosiin vastanneiden kannoista 86,4 % on suunnitelman suhteen kielteisiä.

70,4 % kaikista vastaajista kokee pysäköintipaikkojen vähenemisen vaikuttavan arkeensa. 79,3 % arvioi Kauppakadun nykyisen liikenneturvallisuuden hyväksi. Vastaajissa oli enemmän niitä, jotka arvioivat liikenneturvallisuuden heikenevän Kauppakadun pyöräkaduksi muuttamisen myötä kuin niitä, jotka arvioivat sen parantuvan. Katupuiden suunnitelmassa esitettyä määrää pidettiin keskimäärin sopivana, mutta vastauksissa oli tältä osin jonkin verran hajontaa. Valtaosa vastaajista kuitenkin piti katupuita kaupunkikuvan ja viihtyisyyden kannalta tärkeinä.

Liikkumistavan perusteella jaoteltuna suurimman yksittäisen vastaajajoukon muodostivat henkilöt, jotka liikkuvat Kauppakadulla useimmin autolla eivätkä juurikaan kävellen tai polkupyörällä.

Yritysten vastauksissa korostui pysäköintipaikkojen suuri merkitys yrityksille. Pyöräkadun vaikutusten yritysten toimintaedellytyksille arvioitiin olevan erittäin kielteisiä. Torikentän pysäköintialuetta ei pidetty yritysten näkökulmasta toimivana.

Kyselyn tulokset on esitetty liitteenä olevassa tulosten tiivistelmässä ja laajassa raportissa.

Tekniset palvelut ei ole vielä tässä vaiheessa ennen asukaskyselyn vastausten analysointia ja johtopäätösten tekoa tehnyt muutoksia katusuunnitelmaan.

Liitteet

Tulosten tiivistelmä
Laaja raportti

Esittelijä

Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus

Lautakunta päättää merkitä asukaskyselyn tulokset tiedoksi.

Päätös
